

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek anyagiak
a lap tulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ.
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvma-
dájában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Képkiallítás Zomborban.

Minden félreértés elkerülése végett azonnal ki kell jelentenem, hogy ennek a képkiallításnak a célja nem a képi művészet ünneplése. Nem is versenyeznek itt a képek egymással a kitüntetés babérijáért. A kiállított harminc és egynéhány kép és vázlat mindössze azt akarja, hogy észre vegyék, hogy a néző figyelmét a festőjükre fordítsák, a ki viszont a képekre mutatva a zombori nagylelkű közönséghez fordul, hogy a képek megvásárlásával lehetővé tegyék neki, hogy Münchenbe mehessen, s hogy ott tovább fejlessze azt a tehetségét, a melynek nyomai, kétségtelen nyomai a kiállított vásznokon és kartonokon meggyőzően nyilvánulnak.

A kiállító festőt Juhász Árpádnak hívják és Juhász Árpád zombori ember.

En a magam részéről nagy súlyt helyezek a helyi patriotismusra, és mindig igazságtalannak tartom azt a gyakran megnyilatkozó tényt, hogy senki sem próféta a maga hazájában!

Hiszen minden különálló kis társadalom, egy-egy külön családok képez, és csak hasznos és csak igazságos ha bátorítja a támogatásra szoruló tehetséges embereket, legelsőbbben a saját és a legközelebbi környezete. Ez ismerje föl legelsőbbben, és az elismerő buzdításával erősítse azon az uton, a mely egy szép és nemes célhoz vezet.

Igaz, hogy a társadalom gyakran megteszi a kötelességét és gyakran csalódik. De hát, ha a remények csak egyszer is teljesülnek, ez a siker fölér valamennyi kidobott fillérrel!

Helytelen volna, ha a kiállított képeket valami magas művészi színvonal szempontjából ítélné meg valaki.

Ezek a képek azok közzé az apró pénzek közzé tartoznak, melyeket a festő minden valószínűség szerint — én azt állítom, hogy egészen bizonyosan — valamikor nagy pénzekre fog föl-váltani. És nekünk, a kik ezeket az apró pénzeket látjuk, az a szép kötelességünk, hogy azok értékét fölismerjük, vagyis beszéljünk magyarul,

hogy azokat — hiszen rettentően olcsók — megvegyük!

Kérek mindenkit, a kit a megfestett természet érdekel, fáradjon föl a „Vadászkürt” szálloda első emeletére, és nézze meg ezeket a képeket! És ha a „helybeli talentumokra” nehezedő súlyos előítéleteket nem hozzák magukkal föl a „Vadászkürt” szálló első emeletére, hanem jó akaratu érdeklődéssel nézik meg a kiállítást, úgy fogják találni, hogy érdemes volt egy igen szerény, igen szorgalmas festő ember tehetségét fölismerni. Van abban valami kellemes, megnyugtató érzés, ha az ember egy először megnyilvánuló tehetséget fölismer és biztató elismerésével hozzájárul annak a fejlődéséhez. Ugy érzi az ember, hogy a közérdeknek szolgált, habár csak erkölcsi érdeklődését nyilvánította is.

Ismétlem, nézzék meg a kiállítást, és látni fogják a mi remek szép, hangulatos síkságunknak változó intim hangulatait. A mi fényes magyar napunk sugarait; a felhőink fantasztikus alakzatait, a csodálatos színes ősz sárga fáit és mind azt a szépséget, a mit a mi síkságunk nekünk olyan bőven nyújt.

Ne várjanak műremekeket, de minden egyes képen és vázlaton fognak találni valamit az igazságból, a mely művészi gyönyört okoz és a mely a művészet tartalmát adja.

Juhász Árpád megérzi az igazat és a szépet is, pedig e két érzés nélkül művészet nincsen. Ezt az érzést kell tanulmányokkal, nehéz és komoly munkával fejlesztenie, hogy a művészetnek igazán apostola lehessen. És ehhez a szép és nemes feladathoz neki nem csak ambíciója, de hivatottsága is van.

És miért ne támogatná őt ebbeli törekvésében az a nemesen gondolkodó társadalom, a mely nem zárkózik el semmi feladattól, a melynek megoldása nemes eredményekkel kecsegtet?

A helyi patriotismus itt Zomborban hiszem, hogy érdeklődésével támogatni fog egy szerény, de munkás és tehetséges embert abban a törekvésében, hogy tanulmányait a külföldön folytathassa.

Tájékozásul még csak azt akarom megemlíteni, hogy a képek ára — kettő-három kivételével — 12—15 ft között váltakozik — a kettővel együtt!

A képek ára tehát annyira olcsó, hogy mindenki, a ki szobáját egy eredeti képpel díszíteni akarja, könnyű szerrel megteheti azt és a mellett hozzájárult egy tehetséges ember haladásához!

Abban a meggyőződésben fejezem be e rövid cikket, hogy közönségünk érdeklődésével megtisztelt a kezdő festőt és pártfogásával lehetővé teszi neki, hogy a megkezdett utján előre haladhasson.

Gozsdu Elek.

Zombor virilistái.

Zombor szab. kir. város legtöbb adót fizető bizottsági tagjainak névsora a városi kijelölő bizottsága által megállapítván, a városi közgyűlés által tudomásul vétetett és elfogadott.

A virilisták névsora a következő:

*Dr. Krónits István 2475 ft 34 kr. Fernbach Péter 2208 ft 40 kr. *Dr. Kosztits Lázár 2048 ft 58 kr. *Kozsár Zsigmond 1898 ft 72 kr. *Széchenyi József 1631 ft 12 kr. *Dr. Konyovits Dávid 1625 ft 12 kr. *Bikár Péter 1597 ft 70 kr. Falcione Lőrincz 1549 ft 10 kr. Lallosevits Jakab 1508 ft 22 kr. Haneder Károly 1449 ft 84 kr. *Pocsay Sándor 1440 ft 10 kr. Falcione Gusztáv 1259 ft 12 kr. *Dr. Falcione Nándor 1145 ft 10 kr. *Dr. Maximovits Miklós 1069 ft 04 kr. Vámosi Samu 1065 ft 81 kr. Sztrilich Gyula 1054 ft 26 kr. Blumenthal Lajos 1051 ft 90 kr. Vuits A. Miklós 976 ft 05 kr. Lippert Ferencz 906 ft 95 kr. Mörö Simon 865 ft 65 kr. *Dr. Gräber Lajos 856 ft 06 kr. *Dr. Czvetkovits Péter 850 ft 68 kr. Konyovits István 817 ft 14 kr. *Dr. Zákó István 804 ft 34 kr. Koszanits Szilárd 773 ft 41 kr. *Fejér Gyula 752 ft 48 kr. Józits György 742 ft 12 kr. *Szauerborn Károly 732 ft 78 kr. Georgievits Szilárd 711 ft 44 kr. Raits

A * csillaggal jelölték adója az 1886. évi XXI. t. c. 26. §-a értelmében kétszeresen számított.

A „BÁCSKA” tárcája.

Mindhiába! . . .

(Válaszul egy barna lánynak.)

Ne sírj, óh ne sírj! ne fájjon a lelked,
Ne tépje értem sötét fájdalom,
Hiába csillog könnyben szép szemed
Az emberekben nincsen számalom;
Igy sem bírom már a fájdalomamat . . .
Ugy is hiába minden! . . . mindhiába . . .
Szeretni nekünk egymást nem szabad!

Te jó, te szép vagy, te még fellelheted
A boldogságot, mit már én soha,
Oh neked oly jó, oly nemes a lelked,
Veled a sors nem lehet mostoha;
Esdni fog értem lelkem hó imája
Mehallgatlan az meglásd nem marad . . .
Ugy is hiába minden! . . . mindhiába . . .
Szeretni nekünk egymást nem szabad!

Ne hulljon hát égő könnyed értem
Elég ha engem tép a fájdalom,
Értem szenvedve, meglátod én nékem
Nem lesz panasz soh' se az ajkamon;
Elvérik lelkem némán bánatába . . .
Tengernyi büntől majd csak megszakad! . . .
Ugy is hiába minden! . . . mindhiába . . .
Szeretni nekünk egymást nem szabad!

Hiába hullna szép szemed harmatja,
Csak nővelné az én fájdalomamat,
Az én keblem a gyász nagy óceánja
Égő könnyedtől már is feldagadt,
S megöli lelkem, ha már egyszer gátja
Nem állhat ellent s zúgva szétszakad . . .

Ugy is hiába minden! . . . mindhiába . . .
Szeretni nekünk egymást nem szabad!

Herold Gyula Béla.

JÉGVIRÁGOK.

Lássák kérem, Katica baragszik rám és minden-
kire, ki imádja, ki csodálja a jégvirágoknak.
Ő nem győzi eleget törtülni az üvegtáblát, hogy az
tisztá legyen a páratól és hogy ne képződjenek rajtok
azok a csunya jégvirágok.
De önök kíváncsiak, hogy miért baragszik Katica
azokra a gyönyörű, csillogó jégvirágokra.
Ugy suttogva elmondom, de kérek diszkrétót? . . .

Künn a nap kűzködött a téllal. Megakarta mutatni,
hogy meg tudja mosolyogtatni ennek rideg, komor arcát.
De nem sikerült neki. Minél kacérabban mosolygott alá
a nap a szürke ködön keresztül, annál mérgesebben
csikorgatta fogait az öreg és annál jobban büjt fehér
takarójába.

Katica kissé összeresztett.
Ugyan miért?
Leun az utcán egy nyulánk termetű fiatal ember
csörgette korcsolyáit, fűtyörészve küzdött a fagyos széllel,
premes felöltőjét beeztűstözte a fehér tél. Mikor feltekintett
az ablakra, már csak a függöny libbenését láthatta.
És ez neki elég volt, megláttotta lépteit.
— Jó a jég?
— Felséges, reggel künn voltam. Szabad kérem
a korcsolyáit?
Milyen boldogság vinni azokat az apró korcsolyákat,
milyen édesen bangzik, a mint odafűtődnek az
övéhez.
Nagy, széles, sima jégűtkör, a melyen csillog a
villam fénye.
Fekete árnyak, összefolyó alakok suhannak el

rajta szédítő sebességgel. Mintha mindannyinak szárnya
volna a — lábán.

A kavargó gomolyban oly boldog Katica. Ott
csillog, ragyog előttük a sima jégpálya. Egyszerre el-
ragadta őket a varázs és vonzotta magával messze,
messze . . .

Mily bűvös mámor, vidáman szédítő sebességgel
végigsiklani könnyen, mint a toll.

És mindkettőjük agyában egy és ugyanazon gondolat
támadt. Végigfutni úgy kez-kézben, váll-váll mel-
lett, érezni a közellét zibbasztó kejét az — életem
keresztül.

A mint a két kéz összeért és érezték annak me-
legét, arcuk lángolt, szemekük égő tüzzel, lángoló vágy-
gyal kertültek egymást.

Futottak cik-cakosan, lingve-lingve.
Elfáradtak.
Letültek egy padra.

— „Szeretlek!” . . .
Katica félve tekint körül kökény szemével. Hátha
valaki meghallotta? De azért engedti csókolni puha kis
kezét.

— Holnap el kell mennem pár napra — szólott Jenő.
— Igazán? Hosszú lesznek a napok — válaszol
Katica kipirult arccal.

Aztán vissza, vissza!
Milyen boldogan éreznek egymás mellett.

Másnap Katica ott áll az ablak mellett — és
gyönyörködik a jégvirágokban. Most nem törli le a kö-
nyörtelentül a párat.

Vajjon miért?
Nincs kit nézni az ablakon keresztül. Jenő pár
napra elutazott.

De kérem legyenek diszkréték, mert Katicának
igen éles kis nyelvcsékeje van.

Valódi ezüst és berndorf
éveszközök, china és valódi
ezüst dísz tárgyak;
ékszerek és órák nagy
választékban gyári áron
kaphatók:
10—7

Keszler Dezső
órás és ékszerész

ZOMBOR,
Kossuth (fő) utca.
Képes árjegyzék
kivanatra ingyen.

György 711 frt 12 kr. Birvolszky György 647 frt 98 kr. *Dr. Pavlovits Simon 643 frt 02 kr. Veszelovszky Péter 616 frt 33 kr. *Dr. Bikár Nenád 584 frt 68 kr. *Molnár István 574 frt 88 kr. Tarczay Mór 572 frt 83 kr. Jakobsits Mihály 552 frt 09 kr. *Dr. Vujits János 545 frt 12 kr. Bruck Adolf 541 frt 87 kr. *Szondy Máttyás 536 frt 52 kr. Sztojkovits Zakár 499 frt 94 kr. Loógo József 495 frt 57 kr. Frey Imre 491 frt 33 kr. *Heindhofer Róbert 478 frt 78 kr. *Vukicsevit Gy. Miklós 447 frt 84 kr. Mikósy Imre 442 frt 25 kr. Ambrózyovits Béla 432 frt 88 kr. Báró Bibra Frigyes 431 frt 40 kr. *Kozma László 427 frt 38 kr. Jankovits Dávid 427 frt 21 kr. Póttagok: *Dr. Popovits István 421 frt 40 kr. Schaffer Samu 416 frt 16 kr. Maicen Alajos 392 frt 01 kr. Krónits Trifun 381 frt 48 kr. Nikolits István 356 frt 14 kr. Kiss Sándor 354 frt 22 kr. Dzsinitz István 344 frt 05 kr.

Szinészet.

Akármielyen régóta irkálom is a színházi megbeszéléseimet Zomborban, még olyan sajonra nem emlékezem, amelyben ne kellett volna ugyanazt a kifogást ismételnem, hogy az olyan címezés „**A sabinnók elrablása vagy egy vidéki színigazgató bajai**”, nagyon is mucsai. A különbség csak az, hogy eleinte „rátótnak” neveztük az illet, később „piripócsi” lett a divatos elnevezés, most pedig „mucsai.” A Retegi szerepe Deák Péternek a szerepe. Azzal a névelővel, amely a magyar nyelvben oly jellegzetesen pótolja a görög „kat'exochén” kifejezést. (Concedáljuk, hogy nem úgy, mint ahogyan Bukovay Abszi mosási számlájában ez a kitétel szerepel „az ing.”)

Színházi igazgatóknak talán nem is lebet nehez szerep a színházi igazgatót játszani, hiszen az élet minden vonatkozásában — némi túlzást hoztatva — önmagát játszhatja. Bele is tett önmagából és a zombori viszonyokról amennyit csak lehetett, sőt valamivel többet is. Hanem abban nincsen ám igaza, hogy a színészei szívesen játszanak még vasárnap délután és pénteken is. Sőt ellenkezőleg. Ez a nyolcszori játszás nagyon helytelen dolog és ha igazán akar a közönségnek is, a színészeinek is, de meg önmagának is, jó szolgálatot tenni, akkor egyszer egy héten ad mindannyiunknak pihenőt. A színész, habár mind felistennek képzelet magát, egy se az, annál kevésbé uristen, pedig még Ez is tartott a hetedik napon szünetet hat napi munka után.

Ha nem is azért kell ez az egy nap, hogy a többi hat napra valót megtanulják, de pihenőnek, szórakoztatónak kell. A tanulási idő másképp lesz ugyanis beosztva. De egy este kell a színészeknek, hogy barátaival mulatni, vagy családjával más családhoz menjen, a színésznőnek, hogy udvarlót fogadjon stb.

A közönségnek is kell a szünet, hogy ha bármilyen buzgó látogató is, egy nap máshol szórakozhassék. A darabok alaposabb betanulása, közvetve — a jobb előadások által elérhető nagyobb sikerek, nagyobb jövedelmek révén — magának az igazgatóknak is érdeke. Nyilvánvaló mindenképpen a pihenő szükségére nagyobb bizonykodás nélkül.

Legyen joga az igazgatóknak pénteken játszani, ha az épen 1 je körül időre, megyei közgyűlésre, ünnepre vagy más sokadalmas jogcímű napra esik, de ne éljen vele mindig és aztán adjon helyetlehetleg hamarjában más pihenőt.

A darab Deákéknál úgy látom azt a szerepet tölti be, mint Retegiéknél az „Aszalay uram leányai.” Csak-hogy épen az a körülmény, hogy még ha éjfélkor keltik őket is föl, (valjon hol láttak színészt, aki éjfélkor nincs ugyanis még ébren?) akkor is el tudják játszani, velünk is már annyira megismertette a darabot, hogy egy azt észrevettük, hogy a III. felvonás 3/4 részét, Leóvey szerepének a javát, — elsikkasztották, mint azt, hogy jó és rossz saját szerzeményű tréfákkal bővítették ki a Schönthanestévére munkáját. A hozzáadások pedig egyáltalán nem voltak sikerteltek.

Igy pl., ha még azt elfogadjuk is, hogy Marosán Endre (Gyárfás) széles nagy jókedvében felkapja a direktorát és kiviszi a szobából, amikor megtudta, hogy a Bányai kisasszony (Dulich) érdeklődik iránta, de már az a szerző minden intenciójával ellenkezik, hogy ezt megelőzőleg a pisze Róza szobalányt (Koronkai) is ölelgetve körülhordozza, mint Kinizi a törököt, mert ennél a jelenetnél Bányai Etelka belép és bizony zavarában jó ideig — helyes érzéssel — félre is nézett, hogy ezt a jelenetet ne lássa, mert aki oly szende, hogy még a kártyavetésen se meri kivallani, hogy mi jön ki, és még a III. felvonásban is kerülgeti a beismerést, az menten elszaladna, ha ily szörnyű „hütlenséget” látna, mint aminőnek az ő szemeiben annak kell feltűnnie, hogy az ő imádott ifja egy más nőhöz még csak hozzá is nyul.

Ne feledjük, hogy ez német vigjáték, a német alapossággal és komolysággal, — nem pedig Offenbach-féle karikatúra. Schönthanék úgy írták meg ezt a darabot, hogy szükség esetén el lehessen hitetni, hogy minden valamikor így meg is történt.

A szereplők egyebekben méltó partnerei voltak az e szerepben kitétnő Deáknak.

A pénteki (dec. 15-iki) előadás „**A diplomás kisasszonyok**” megint azt bizonyította, hogy az ilyen csak erkölcsi és anyagi kárral jár. Közönség nem volt annyi árú, amennyibe a gazolin került arra az estére, az előadás pedig nem ért annyit se, mint amennyi a bevétel volt. Már most tessék ebből kiszámítani, mit ér a vele való foglalkozás? Nem is szólva arról, hogy a darab se ér semmit és így az, hogy a felét kibagyták, talán nem is büntetendő cselekmény.

A „**Görög rabszolga**” harmadik előadása is szép száma közönséget vonzott. Vendégszerződés az Antónia szerepében Székely Renée, akinek a szerepudakon nagyon széles sorsa van. Bemutatója, mint Gertrudis királynő nem sikerült, egyszerre agyon akarta csapni mindenki. Azután ledegradáltak Szálszerepekre. Ezen meg sajnálkoztunk és méltatlankodtunk. Mikor aztán a Henschel fuvaros Hanne szerepében szép sikere osztatlan tetszést aratott, az igazgató most meg már primadonnának is megakarja tenni. A közönség ezen érdekes szinpadit kísérlet iránt a legnagyobb jó-

akaratot tanúsította és a nagy lámpalázzal küzdő énekesnő minden dalát buzditó tapssal jutalmazta Székely Renée-nek szép, erős, érces mezzosopránja van, amely természetesen nagy iskolázatásra szorult, de amelyet továbbképezetnie érdemes. Érdemes lesz a kothurans helyeit a saundait felvennie, már csak annál is inkább, mert így érvényesülhet egyik érdeme, az, amit még alig vetek észre eddig: kis lábai.

Még ilyen kis lábak nem tapodtak a zombori világot jelentő deszkákat és ha majd a Koldusdiák Lauráját játszsza, a cipellőjéből nem nagyot íhatik Bibitzky herceg.

De érdemes lesz az énekesnői pályára lépni azért is, mert aki a Hannet jól játszsza meg, az ennek a tudásnak nagyon jó hasznát veszi a „Parasztbecstletben” is, — míg fordítva, a Kis Alamuszi énektudása a drámaiban nem sokat használta.

A szereposztás egyebekben a régi jó volt és sokat tapsoltunk Pálffy Nina, Lónyay Piroška és Gyárfás dalainak, Deák és Bezkői mókáinak.

Deák a completeben apostrophálta a kritikust, hogy az sosem dicseri az előadásait. Ez nyilván a szomszéd lapnak szolt és nem nekünk. Nem is reflektálnék reá, ha nem akarnám itt is hangsúlyozni, hogy a Bácskában a „Szinészet” cikkem és nevem után megjelenő közlemények nem tölem származnak és egyáltalán nem tartanám helyén valónak, ha egymás kritikáival akár dicserőleg, akár ócsárlólag foglalkozunk.

Ha már a „Zombor és Vidéke” szellemét felidéztük, hadd figyelmeztessék arra, hogy ha az a tegnapi híre, hogy a héten Alpar József a Vigszínház tagja fog nálunk vendégszerelőni, kivételképpen sajtóhiba és Alpar Irén legyen, akkor ez a vendégjáték bennünket kétszeresen kell hogy érdekeljen, mert Alpar Irén zombori lány és különösen a Rózi szerepe olyan, amelyért rendkívül megszokta dicserni a fővárosi sajtó. Vagy tán kár is volt elárulnom, hogy zombori a vendég, mert nálunk semmi se tetszik, a mi a mienk. Nemo profeta in patria sua.

No de ha senki se próféta a hazájában, akkor én se legyek az és ez a bajjólalom se teljesedjék.

Vasárnap **II. Rákóczy Ferencet** adták tisztességesen, este pedig **Szulamithot** negyedszer jól megtelt nézőtér előtt a szokott sikerrel.

Pataj Sándor.

Színházi műsor. Ma kedden, december 19 én: Kékszakállú herceg. Szerdán, dec. 20 án: A kis alamuszi. Csütörtökön, dec. 21-én: Alpar Irén a vigszínház tagjának vendégfelléptül: A vasember. Pénteken, dec. 22 én bérletstünetben: Magdolna. Szombaton, dec. 23 án Alpar Irén vendégfelléptül: A cigány. Vasárnap, dec. 24-én d. u. 3 órákor ifjusági előadásul: Aranyember. Este nincs előadás.

Ujdonságok.

Karácsonyfa ünnepély.

— A szeretet ünnepe. —

Szép és meleg ünnepély folyt le vasárnap délután 3 órákor a magyar kir. állami főgimnázium tornacsarnokában, egészen zajtalanul. A zombori magyar jótékony négyelet a csöndben munkálkodó emberszereteti igazi nemes ténylet gyakorolta a szegény iskolás gyermekekkel szemben, a kik közül a legszegényebbeket, a legjobb magaviseletűeket jó meleg teli ruhába öltöztette és sok aprósággal megajándékozta.

Az Esztergamy Borbála urasszony lelkes vezetése alatt álló zombori magyar jótékony négyelet e nemes jótékonyági ténylet nem volt bár jelen nagyszámu közönség és nem jelent meg előtte balálkodni a nagy-közönség bökölő elismerése, mégis a legszebb jutalmát látta önzéstelen buzgólkodásának, a megajándékozott gyermekek örömtől csillogó szemeiben ott ragyogott a legkedvesebb, legforróbb köszönet a fáradozás legszebb jutalmaként.

Több mint száz gyermek részelt a humánus egyelet jótékonyágában. Az a numerus, a mely a felöltözött gyermekek számát jelöli meg, a legelőkeltebben szóló dicserete annak a csöndben munkálkodó igaz jótékonyágának, a melylyel ez az áldozatkész egyelet teljesíti az emberszeretethez magára vállalt nemes feladatát.

Az ünnep délután 3 órákor kezdődött. A gimnáziumi tornacsarnok közepén egy hatalmas, zöld fényű karácsonyfa állott, ágain telerakva mindenféle apróságokkal, apró gyertyácskák fénye ragyogta be a kis Jézus ajándékát. A karácsonyfa körül hosszú asztalokon voltak a ruhamentek és egyéb ajándékok elhelyezve. Megyessy Ferenc főgimnáziumi tanár, a négyelet titkárja magas szárnyalással, eszmegazdag szép beszédet mondott, a mely nagy hatást keltett.

A beszéd után a négyelet tagjai osztották ki a kicsinyek közt a szeretet adományait. Vig gyermeki örömszivaj kelt szárnyra a csarnokban, mely átragadt a nézőkre is, a kik örömmel szemlélték az igaz emberszeretet hódítását.

A zombori magyar jótékony négyelet e nemes áldozatkészége mindenesetre a gyermekek és az egész érző társadalom hálájában találja legszebb jutalmát. *

Estély. Ötvegy bajnai Vojnits Lukácsné szül. kamjonkai Szemző Jozefa, fiának, báró Vojnits István főispán termében ma estélyt ad, a melyre a következők hivatalosak: Hölgyek: Ambrózyovits Emília, Balogh Ernőné, báró Bibra Frigyesné, Csávosi Sándorné, özv. Csihás Benőné, Czvetkovits Peterné, Drakulits Pálné, özv. Ergh Mihályné, Fernbach Károlyné, Fernbach Péterné, özv. Gartner szül. Ambrózyovits Eulália, Gozsdu Elekne, Gyogyovanszky Gizella, Jakobsits Mihályné, özv. Jäger Berta, Karacson Gyuláné és leányai Margit és Olga, Koczkar Zsigmondné és leányai Adrienne, Jenny és Alice, Körmeny Gyuláné és leánya Ilonka, Lallosevit Jovánka, Mihajlovits Alexandra, Molnár Károlyné, Nagy Ákosné és leánya Sarolta, Pavlovits Simoné és leánya Feodora, Pocsay Sándorné, Ritter Károlyné, özv. Rudich Mihályné, Szakall Margit, özv. Szemző Jánosné, Szemző Istvánné, Szemző Gyuláné, Szemző Dezsóné, Szemző Károlyné, Schlagetter Gyuláné, Tarczay Dezsóné, Városy Károlyné, özv. Vojnits Zsigáné és leánya Izabella, ifj. Vojnits Istvánné, Vukicsevit Katinka, Zákó Istvánné, Zákó Milánné, özv. Zombory Aurélia, Zsuljevits Ernőné. Urak: dr. Alföldy Árpád, dr. Atányi József, dr. Balogh Ernő, báró Bibra Frigyes, Birvolszky György, dr. Buday Pál, Blumenthal Károly, Csávosi Sándor, Czálinger József, Czifrusz Ferenc, dr.

Czvetkovits Péter, dr. Drakulits Pál, Dekker Pál, dr. Fratricsevit Aszt Vince, Falcioae Lajos, Falcione László, Fejér Gyula, Fernbach Péter, Fernbach Károly, Fernbach Balint, Fernbach János, dr. Frank Mihály, dr. Gergurov Márk, Gráf Nikáz, Gozsdu Elek, Györffy Géza, Hauke Imre, Jakobsits Mihály, Karacson Gyula, ifj. Karacson Gyula, Karacson Pál, Koczkar Zsigmond, Kleiner Lajos, Lallosevit Jakab, Lallosevit György, Lederer Pál, Lukács Sándor, Milodánovits Simon, dr. Molnár Károly, dr. Pavlovits Simon, Pocsay Sándor, Pribil Ernő, Popovits Sebő, Ritter Károly, Roheim Zsigmond, Rumbach Lajos, Sándor Béla, Szemző István, Szemző Gyula, Szemző Károly, Szemző Dezső, ifj. Szemző István, legifj. Szemző István, ifj. Szemző Gyula, Sztrilich Béla, Schlagetter Gyula, Tarczay Mór, Tarczay Dezső, Thurszky Jenő, dr. Thurszky Zsigmond, Tripolszky Gyula, Városy Károly, ifj. Vojnits István, Volarich Dániel, Vukicsevit Péter, Zákó Milán, dr. Zákó István, Zsuljevits Ernő.

Kinevezés. A zombori kir. pénzügyigazgatóság Hartmayer Jenő zalaegerszegi lakost az ujvidéki kir. főambivatalhoz díjtalan vámgyakornokká nevezte ki.

Vendéglátás Körmenyénél. Körmeny Gyula ns.-militárius nagybirtokos és neje ns.-militárius ur házában tegnap nagyszabású vendéglátás volt. Diszes, előkelő vendégsereg volt hivatalos az igazi magyar vendégszeretettel dicsekvő házába. A meghívottak Zomborból a déli vonattal indultak ns.-militárius. Körmenyénél lukullusi ebéd várta őket. Ott töltötték az egész délutánt s az elköltött pompás vacsora után az esti vonattal utaztak haza. A háziur, a szeretetreméltó háziasszony s a bájós házikisasszony, Ilonka pártalan vendégszeretete és kedvessége a jelen voltak lelkében felejthetlenné tették a tegnapi napot. Hivatalosok voltak: Fernbach Péterné, Karacson Gyuláné, Koczkar Zsigmondné, Nagy Ákosné, özv. Pál Antalné, özv. Rudits Mihályné, Szemző Gyuláné, Szemző Istvánné, özv. Szemző Jánosné, özv. Vojnits Lukácsné sz. Szemző Jozefa urnok; Karacson Olga, Karacson Margit, Koczkar Adrienne, Koczkar Zseni, Koczkar Licsi, Lallosevit Joci, Michels Jolánka, Nagy Sárika, Szakall Margit kisasszonyok; továbbá dr. Alföldy Árpád, dr. Atányi József, Birvolszky György, Fernbach Péter, Fernbach Balint, Fernbach János, Falcione Lajos, Falcione László, Fűrő Géza, Karacson Gyula id., Karacson Gyula ifj., Koczkar Zsigmond, Lallosevit Gyurica, Szemző Gyula, Szemző István, Szemző Gyula ifj., Szemző István ifj., Szemző István legifj., báró Vojnits István és dr. Vujevich Zoltán.

Vármegyei bizottsági tagválasztás O-Szivacon. A vármegyei bizottsági tagválasztás O-Szivacon folyó hó 14 én ment végbe. Megválasztottak egyhangulag: Sebtszler Károly O-Szivacon község aljegyzője.

Alapszabály jóváhagyás. A bacs-topolyai társas-kör alapszabályait a belügyminiszter a jóváhagyási záradékkal ellátta.

Szilveszter estély. Mint minden évben, úgy az idén is Szilveszter napján nagy mulatságot rendez a „Zombori Kaszinó Egyleti Dalárda”. Lesz hangverseny, tombola és végül reggelig tartó tánc.

Allamsegély. A vallás- és közoktatástügyi miniszter a bajai gör. kel. hitközségnek 100 frt államsegélyt engedélyezett.

A zombori magyar olvasókör folyó hó 22 ikén délután 5 órákor közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. A jövő évi tagdíj megállapítása. 2. Számvizsgálók megválasztása. Ekkor árverzetnek el a lapok is.

Községi tisztújítás Bajmokon. A községi tisztújítás Bajmokon folyó évi december hó 13 án tartott meg bajnai Vojnits Máté elnökléte alatt a következő eredménnyel: Bíró: Schön Tamás, albíró: Barakovits Mark. Esküdtek: Kollár József, Janda Antal, Fleckenstein Henrik, Schaffer Antal, Merkovits József és Kriszán Antal. Kir. adósodó: Czettl József, községi pénztáros: Brosevit Jenő, községym: Kollár Mihály.

Gyászír. Boldog emléktű Rátai József dr. vármegyei volt főorvos özevge folyó évi december hó 14 én életének 57. évében Szabadkán elhunyt. A megholdogult városunkban folyó hó 16-án temették el. Az elhalt urasszony halála városunkban általános részvételt keltett. Bezeredy István, az ó-kanzisai kerület köztisztviselőben álló képviselője szeretett anyósát gyászolja az elhunytban. A család a következő gyászjelentést adta ki: Szomorú és fájdalmas kötelességet teljesítettük, a midőn rokonainkkal és ismerőseinkkel tudatjuk, hogy a legbensőbbben szeretett jó anyja, anyós és nagyanyja özv. Rátai Józsefné szül. somlyói Szilágyi Kornélia rövid szenvedés után életének 57 ik évében folyó évi december hó 14-én esti 10 órákor meghalt. Az engesztelő gyászmise f. hó 16 án délelőtt fél 9 órákor a Szt-Teréz főegyházban fog az Urnak bemutatni. A felejthetetlen szeretett elhunyt hült tetemei szombaton, azaz folyó hó 16 án délelőtt 10 órákor fognak Szabadkán a róm. kath. egyház szertartása szerint beszenteltetni és Zomborban ugyanaznap délután 4 órákor a vasuti állomástól a szent Rókusshoz címzett sírkertben levő családi sírboltba örök nyugalomra helyeztetni. Szabadka, 1899. december hó 15-én. Bezeredy Istvánné szül. Rátai Eszter, leánya. Bezeredy István, veje. Elemér, Klarisz, Tibor, Akos, Hermin, Imre, Antónia, István, Eszter, unokái.

Városi rendkívüli közgyűlés. Zombor sz. kir. város törvényhatósági bizottság folyó hó 15-én d. u. 3 órákor rendkívüli közgyűlést tartott. A közgyűlés egyetlen tárgya: Neunerer, Keppich és Brankovics karénesebi cég ajánlata volt a közevetvám és helypénzszedési jog bérbevétele tárgyában. A közgyűlésen dr. Dekker Pál polgármester helyettes elnököl, a ki a megjelölt 21 bizottsági tag üdvözlése után a jegyzőkönyv vezetésével dr. Gyurisits György főjegyzőt, a szólni kívánók feljegyzésével pedig Maximovics Milán aljegyzőt bízta meg. A dolog történetével Latinovits Szaniszló tanácsnok ismertette meg a közgyűlést. A cég legutóbb 25,000 frtot kínál évente: most pedig 26,000 frtot hajlandó adni. A közgyűlés az állandó választmány javaslatához képest az ajánlatot elfogadta.

Választás. Begecsen folyó hó 9-én megtartott választás alkalmával községi írnokká: Gaisin Tamás s. jegyző egyhangulag megválasztott.

Házasságok 1899. év október havában. A statisztikai havi közlemények legújabb füzeté szerint folyó évi október havában a magyar birodalomban 12 588 házasságot kötöttek. Városi törvényhatóságaink közül Zomboré az elsőseg házasságkötések számaránya tekintetében.

Materica. A „Materica“, eme szép ünneplési szokásból vevén kezdetét, advent harmadik vasárnapján ünneplik a bunyevácok. Nálunk Zomborban olyan speciális népfajti patriarhalis megtiszteltetés a családi élet fejére. Az atyák (oca) és anyák (mater) erkölcs-társadalmi állására nézve, mintegy vallásos magasztossággal, minthogy eme kultusz széles e világon ilyen mérvben nem nyilatkozik meg seholsem. A „Materica“-nak, mint nem egyházi ünnepek és ünneplések tehát a maga tiszta forrásabani jelentőségét csak azok érzik és magasztosságát csak azok képesek felfogni, a kik e jölelki és minden tekintetben nemesebb erkölcsi érzelmekkel megáldott népnek, a „bunyevác faj“-nak ismerik őseredetét, családi és társadalmi szokásait, tradícióit, ama párját ritkító vonalmát és szeretetét, a mely a család tagjait náluk összeköti. Egygyé teszi és forrasztja őket oly formán, a mint hogy egy népet és fajt sem forraszt az hazánkban egygyé. És ennek a maga nemcsak lélektani, de egyszerű népismei és történelmi oka és indoka meg van. Hazánk eme egyik legjobb s leghazafiasabb erelmű népe, a „bunyevácság“ az idők vad zivatarait, a magyar történelem és a drága haza vészteljes napjait Árpád unokáival hős testvéreikkel, a „magyarok“-kal együtt nemcsak kiállotta, hanem Európa és a civilizáció akkori veszedelme — a török háborúk áramlata ellen, századokkal ezelőtt, e szent földön, a hol megtelepedett: fegyveres kézzel védte hazáját. Bunyevác nyelven megírt népies legendákból tudjuk, hogy őseink, a kik nappal szántottak avagy gulyáikkal a rétet legeltették, éj idején fegyverrel állottak őrt, hogy családik édes kedves tagjait a rabló és támadó törökbandák ellen megvédelmezzék. A rendes had és támadás akkori időben ritka volt; a rabló harc és orvtámadás mindennapi. A kik nappal együtt voltak boldogságban és szeretetben, nem tudták, hogy mit hoz az éj? Éj idejében váratlanul, egy pillanat alatt legtöbbször a szülő, mint családfő és vezér, igen sokszor a családtagok és nemcsak azok, a kik harcra teremték, hanem a szerető családok legdrágább kincse, szüzbajdonjai, sőt még a kis gyermekek is örökre eltűntek. Egyszóval, nem tudta az időben senki, hogy mire virrad? Eme idők tehát és annak „vészei“, az örökös remegés és bizonytalanság tették eme ünneplést magasztossá, megszenteltté. Az egész ház, az egész boldog család, e napon a „Materica“-t ünnepli, ünnepelte. Éltesse Isten őket! Jövő vasárnap az „Ocak“ napja lesz.

A zombori sport-egylet választmánya pénteken délután 5 órakor ülést tartott szigeti Győrffy Géza kir. tanácsos pénzügyigazgató elnökelete alatt. A választmány tagjai közül megjelentek: Raisz Lajos alelnök, dr. Czvetkovits Péter, dr. Zákó István, dr. Sajtos Samu, Csávosi Lajos, Blumenthal Miklós, Juba Adolf és dr. Alföldy Árpád. A választmány legelőször a jövő évi költségvetésről tárgyalta meg, amelynek végösszege 742 ft. Ezzel 730 ft. kiadás áll szemben. Új tagul dr. Grün Mór gyógyszerész tételt fel.

Eljegyzés. Waldberg Ödön m. kir. honvédfőhadnagy folyó hó 16-án jegyet váltott Prokesch Eteleka kisasszonnyal Prokesch Mihály szabadkai földbirtokos leányával.

A kaszinói dalárda a Petőfi háza. A kaszinói dalárda által a „Petőfi ház“ javára rendezett matinéja alkalmával feltűntek: báró Vojnits István 50 ft., Pribil Ernő 1 ft., Pribil Zsófia 1 ft., Schlieszer Sándor 50 ft., dr. Ferencsik Lajos 50 ft., Megyessy Ferenc 50 ft., Zsalyevits Ernő 50 ft., Jauch Ferenc 50 ft., Széchenyi József 2 ft., Ismeretlen 50 ft., dr. Duchon János 1 ft., Szobotka Rezső 50 ft., Győrffy Géza 2 ft., Costa János 50 ft., Juba Adolf 50 ft., Hegedűs Miklós 1 ft., Szondy Mátya 1 ft. Összesen 18 ft. 50 kr., mely összeg rendelkezési helyére elküldetett.

Versengés pályaudvarért. Az ó-becse-zombori vasutvonal tervezett kiépítése alkalmával Ó- és Új Szivac községek közt versengés támadt az iránt, hogy a szivaci pályaudvar hová építessék. Mindegyik község a maga határán, tehát külön pályaudvar akar. Az új-szivaciak most memorandumot intéznek a miniszterhez, melyben arra kéri, hogy a pályaudvar a két község közti határon állítsassék fel.

Képkiallítás Zomborban. Juhász Árpád zombori festő műveivel lapunk élén avatott kéz és kitűnő toll foglalkozik. E helyütt csak azt jegyezzük meg, hogy a képkiallítás a „Vadászkürt“ szálló első emeleti termeiben ma nyílik meg. Belépti díj nincs. A képkiallítást melegen ajánljuk műpártoló közönségünk figyelmébe.

Gyászhir. Vasquez Alfrédné grófné sz. Vujevich Ida, néhai Vujevich Zakár ügyvéd leánya csütörtökön Varsóban elhunyt.

A házalás korlátozása. A kereskedelemügyi miniszter kimutatást készített azokról a helyekről, ahol a házalás kereskedelem tilos. E kimutatás szerint a házalás vármegyénkben a következők, csak az ebben a tekintetben kedvezményezett lakóknak van megengedve: Városokban: Baja, Szabadka, Újvidék, Zenta, Zombor és Bács-Bodrogh vármegyében.

Megenyhült az időjárás. Hirtelen megenyhült a levegő. Néhány napig erős hideg volt, csikorgott a hó és fagyos szél sűrített végig az utcákon. Egyszerre csodálatos módon megváltozott az idő. A levegőből kivesszett minden hideg és a kéncső a zéró fölé futott. Langyos szellő lengedezett és a hó, mely fagyosan csikorgott a lábaink alatt, egyszerre olvadni kezdett és víz és sár lett az egész város. Az ereszeket át szinte ömlött a víz a tetőkről az utcára. A hó olvadása nagy bánatot okozott a jégsporthívőknek. Egyelőre nem is várható hidegebb idő. A központi meteorológiai intézet viharokat és nagyon sok esőt jelent.

Halálozás. Kleisner Gusztáv dr. újvidéki ügyvéd neje szül. Birly Gizella folyó hó 16-án életének 23-ik évében elhunyt.

Nyomdász sztrájk. Sokalják a munkaidőt, keveslik a fizetést a nyomdászok Szabadkán és bejelentették a sztrájkot. Gépmesterek, szedők mind. Követeléseiket írásba foglalva jelentették be a nyomdatulajdonosoknak azzal, hogy 24 óra alatt nyilatkozzanak az elfogadás iránt. Ha feltételeiket el nem fogadják, 15 nap múlva beszüntetik mindannyian a munkát. Budapestről támogatják a sztrájkmozgalmat.

Táncmulatság. A zombori kereskedő és iparos ifjak folyó 1899. évi december hó 26-án (karácsony másodnapján) a „Fehér Hajó“ szálloda összes termeiben világpostával egybekötött zártkörű táncmulatságot rendeznek. Beléptidij személyenként 60 krajcár. Kezdeté 8 órakor.

Szélhámos letartóztatása. Városi rendőrségünk a pécsi rendőrség megkeresésére tegnap letartóztatta Hoffer János borbélyegédet, akit különböző szélhámoságai miatt üldöz a bíróság. A többi közt Prigl-Szt. Ivánon Bayer N. ottani kereskedőtől egy rokona leányának házassági ígért mellett 250 ftot csal ki és eltűnt. A szélhámos borbélyt városunkban is ismerik már. A Gallé örökösöktől több bethelyiséget bérelt ki 800 forintért és sohasem jelentkezett.

Névmagyarosítás. Illich Vince Sándor bajai lakos „Füredi“-re, ifju Langer József „Lovos“-ra magyarosították nevüket a belügyminiszter engedélyével.

Egy katona-szökevény elfogatása. Igen gyakran szökdösnek meg a katonáktól a legények. Néhez a Mannlicher-fegyver, a káplár ur durva és hozzájárul még ezekhez, hogy a legényt a szive is vonza hazafelé. Addig-addig gondolkozik, amíg egy napon rászánja magát a vitéz ur és elhagyja a laktanyát azzal az elhatározással, hogy soha ne térjen többé oda vissza. A cs. és kir. zombori 23. gyalogezredtől még november hó 5-én megszökött Somoskegy Mátyas közlegény. Azóta faluról-falura járt, mindenfelé bujkálva az őt kereső csendőrök elől. Sikertült is azok figyelmét elvonni magáról sokáig. A napokban azonban Szeged mellett a borsói határban reabukkantak a csendőrök és letartóztatták. Bevitték Szegedre és átadták a katonai parancsnokságnak. A szökevényben levő katonát szuronyok között a vasuti állomásra kísérték és hazaszállították Zomborba.

Pénzhamisítók. Lapunk múlt számában közöltük, hogy városi rendőrfőkapitányunk, Thurszky Jenő egy pénzhamisító bandát tartóztatott le. A letartóztatott hamisítók egyike Simunovits Luka vajszkai lakosul rendőrségünk megkeresésére Szemző Károly hódásági főszolgabíró által foganatosított házkutatás alkalmával megtalálták az ezüstforintosok gyártására alkalmas gépet. A járási főszolgabíró a gépet rendőrségünkhez küldte be.

A korcsmák felügyelete. Az 1900. évi január hó 1-én életbe lépő új italmérsi törvény végrehajtására vonatkozólag hosszabb rendeletet bocsátott ki a belügyminiszter. Ez a rendelet a napokban jelent meg a hivatalos lapban. Első sorban kijelöli a korcsmák felügyeletét és ellenőrzését végző hatóságokat. E szerint Budapesten a kerületi kapitányságok, vidéki városokban a rendőrség, községekben az előjáróság, kivéve azokat a községeket, a melyekre kiterjed a fővárosi rendőrség hatásköre. A rendelet intézkedik a közegészségügyi és orvosrendőri tilalmakról, a közérkölségi és rendőri felügyelet terjedelméről és a kihágások szigorú büntetéséről. A legkisebb büntetés 200 koronáig terjedhet. Azonkívül a korcsmáros italmérsi jogviszonyát is elveszti. A részegség meggátolása és a korcsmai hitelről szóló törvény megtartása iránt különösen kötelezve vannak a korcsmárosok. Szerencsejátékokat nem szabad űzni a korcsmákban, valamint a pincérek és pincérnők a vendégekkel szemben magukat illedelmesen tartoznak viselni. A női alkalmazottak, ha erkölcsstelen életet folytatnak, az italmérséssel kiiltandók és legkevesebb 40 koronáig terjedő pénzbírsággal sújtandók. Az egészségstelen ételek és hamisított borok miatt szintén elveszti a korcsmáros jogviszonyát. A rendelet arról is szól, hogy italmérső üzlet nem nyitható templomok, iskolák, kórházak és közhivatalok közelében. A rendelet életbeléptetésével megszűnik az 1892. 53226. sz. pénzügyminiszteri rendelet érvényessége.

Remes családi dráma. Borzalmas családi dráma játszódott le csütörtökön reggel Rém községben: Pekanits István borzasztó módon végezte ki önmagát, meg a feleségét. Pakanity egy és fél évvel ezelőtt vett egy szegény parasztleányt feleségül. A fiatal menyecske azonban nem volt megelégedve a sorsával. Arra vall legelőször a körülmény, hogy másfél esztendő házasság alatt ötször hagyta el az urát. Most vagy egy héttel ezelőtt tért csak ismét haza a csapodár asszony Szabadkáról azzal az ígérettel, hogy többé nem hagyja el az urát. Csütörtök reggel férj és feleség valamin összeakadtak, mire az asszony kijelentette az urának, hogy most végleg elmegy, többé nem tér vissza. Az ember előbb könyörgött a feleségének, hogy maradjon, később fenyegetőre fogta a dolgot. Mikor látta, hogy mindez nem használ, lekapta a falról puskáját és feleségét torkon lötte, aztán a pincébe ment, ott a boros bordóit mind csapra verte, onnét a padlásra ment, hol föl volt halmozva az egész idejé termése. A padlásra aztán több helyen meggyújtotta belülről a ház nádfödélét. Most bement a lakásba, magára zárta az ajtót, leguggolt a felesége kibújtolt mellé és szíven lötte magát. A ház a falu kívül van és a lakosság csak a tűzre lett figyelmes és a tűz után találták meg a két holttestet. A borzalmas jelenetnek csak az asszony 8 éves öccsese volt szemtanúja.

Tűz egy szállóban. Szabadkán a napokban kétszer gyuladt ki a „Pest“-hez címzett szálló épülete. Első ízben egy szobában támadt nagyobb tűz és elhamvadt a butorzat egy része. Alig oltották el, ismét tűz keletkezett az épületben. A padlásról gyuladt ki a tető és egy nagy darabon el is égett. A veszedelemhez kivonult a tűzoltóság és lokalizálta a tüzet. Az eset nagy riadalmat okozott Szabadkán a lakosság körében. Megéjtették a tűzrendőri vizsgálatot is, de a veszedelem keletkezésének okát még eddig nem sikerült megállapítani.

Apagylkosság önévélemből. Bata Mátyas ó-kanizsai gazdaember híres volt városzerte duhaj tivornyáiról és durvaságairól. Sokat szenvedtek e miatt felesége és hajadon leánya, kiket gyakran illetett csuf szidalmakkal, sőt néha ütlegekkel is. A minap trágár nótákat dalolva nyitott be alkonyatkor szobájába. Tizennyolc esztendősen legényfia csitigatta, rimánkodott neki, de a részeg ember kést ragadott és vadul vagdalkozott vele s megszurkálta a fia jobb kezét; önévélemből ez is késhez nyult s oly szerencsétlenül döfte nyakszirtén apját, hogy menten szörnyet halt. A gyilkos jelentkezett a hatóságánál. A napokban tartott végtárgyaláson a törvényszék acceptálta a sok enyhítő körülményt, 6 évi fegyházra és 5 évi hivatalvesztésre ítélte a vádlottat. A felek feleltek.

Gyilkos kubikos. Kovács Sándor kubikos, aki a múlt év október 2-án Újvidéken dolgozott, rajta kapta a vele vadházasságban élő Pap Klárát, amint az egy munkással ölekezett. Ezen anyyira feldühödött, hogy egy vaslapáttal háromszor halálosan fejbe sújtotta. A gyilkos munkást az újvidéki törvényszék 10 évi fegyházzal sújtotta, amit a szegedi tabla 7 évre szállított le. A kir. kuria erős felindulásban elkövetett emberölés büntette miatt öt évi fegyházra ítélte el.

Vizbefuladt nésznép. A Palánkával szomszédos Illók községben a minap nagy szerencsétlenség történt. Manglovics Szevén jómódu parasztagda tartotta esküvőjét Sztanovics Mariával és a lakodalom után szánon vitte haza fiatal feleségét. Az új párt három szánon kísért a nésznép. Hogy a hófúvást elkerüljék, nem mentek az országúton, hanem a Duapartra tértek, ahol közelebb érthettek haza. Az egyik kanyarodónál az első szán, melyben a vőlegény és menyasszony volt, lecsúszott a partról és a benne ülők a Dunába estek. A második szán, amely nyomon követte az elsőt, ugyanugy járt. A nésznép többi tagjai segíteni akartak rokonaikon, de köztük három szintén elvesztek a habokban. Összesen tizenkét ember fuladt a Dunába és amint a vizgálat megállapította, a szerencsétlenséget az okozta, hogy a kocsisok részegek voltak és örült vágatással hajtottak a veszélyes uton.

Horvát törvények magyar nyelven. A belügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök a horvát-szlavon autonóm törvényeknek magyar fordításban való közzétételére vonatkozólag körrendeletet adott ki, mely szerint a horvát-szlavon-dalmát miniszter elhatározta az 1868—98. években alkotott horvát-szlavon autonóm törvényeknek magyar fordításban való közzétételét. Az 1898. év után alkotandó horvát-szlavon autonóm törvényeknek magyar nyelven való kiadásáról pedig a horvát-szlavon dalmát kir. országot kormányzó fog gondoskodni. Az 1868—1898. években alkotott törvényeket tartalmazó gyűjtemény, mely körülbelül 160—170. nyomtatott ívre fog terjedni, nagy oktav alakban, 5 kötetben fog közrebovosáttatni, az egész gyűjteményre kiterjedő tárgymutató mint 6 ik kötet fog megjelenni. A miniszterelnök is kívánatos és szükségesnek találja, hogy a közigazgatási hatóságok, melyeket hivatalos hatáskörük igen gyakran a társországok hatóságával és bíróságaival való érintkezésre utal, kellő tudomást szerezzenek a horvát-szlavon autonóm törvényekbe lefektetett jogelvekről; ezen törvénygyűjteményt a törvényhatóság figyelmébe ajánlja és felhívja a törvényhatóságokat annak beszerzésére.

Holttest az utcán. A napokban virradóra holtan találták Csurog község utcáján Rigyáczky Szilárd gazdaembert. A testén legalább is husz késszurás volt. A megindított vizsgálat kiderítette, hogy a gazdaember bosznak esett áldozatul. Régóta kereste őt három legény, hogy egy sértésért boszút álljanak rajta. Végre az éjszaka összetalálkoztak az utcán Rigyáczky Szilárdal. Kézt rántottak elő és addig surkálták a védtelen gazdaembert, amíg az holtan terült el az utca porában. A gyilkosságot Kagyámszky Hajnalkov, Maudity Milan és Kovacev István követték el, akiket már le is tartóztattak a csendőrség. Mind a három legényt átkésérték a szabályi járásbírásg börtönébe.

A Tisza szabályozása. A földmívelésügyi miniszterium, hogy az árvíz-kalamitásoknak egy csapással véget vessen, elhatározta, hogy a már megkezdett tiszaszabályozási munkákatok sűrűsége befejeztesse. A szegedi folyamtermérség is megbízást kapott a földmívelésügyi miniszteriumtól, hogy az Alsó-Tiszán, Tittel környéken szükséges folyamabályozás terveit sűrűsége készítse el, hogy a munka körösztültvele a jövő évben megkezdődhető legyen. Ezzel a szabályozással egy-szersmind mintegy 12,000 hold földet ármentesítenek. A mint a földmívelésügyi miniszterium a terveket jóváhagyja, azonnal megkezdik a nagy munkátot, mely az Alsó-Tisza vidékét egyezzer és mindenkorra megvédelmezi az árvízről. A szabályozási munkálatok körülbelül 1902-ben lesznek befejezve.

Letartóztatott gabona ügynök. Bács-Almáson — mint tudósítónk jelenti — a napokban letartóztatta a rendőrség Basch Adolf gabona ügynököt, miután nagyobb csalást követett el. Azon ürügy alatt, hogy egyes kisgazdáknak ad előleget búzára, felvett Rosenberg Miksa bács-almási lakostól 4000 ftrot és azt a saját céljaira fordította. Az ügynökkel összejátszott a gabonakereskedő két könyvelője, Adler József és Reisz Károly is. Pár száz forintért meghamisították az üzleti könyveket, amelybe bevezették, hogy az ügynök gabonát szállított a raktárba. A csalásra most reá jött a gabonakereskedő és letartóztatta az ügynökét. A két könyvelőt okirathamisítás büntette miatt jelentette fel a törvényszéknél.

Baromfi lopások. A közeledő karácsonyi ünnepek alkalmából a városi rendőrkapitányság figyelmzetteti a város lakosságát, hogy a baromfit tartású éjjelen át zár alatt. A rendőrség az őrzásokat a karácsony előtti baromfi lopások meggátolása végett megkezdte és e gondoskodásának tudható be, hogy eddig a városnak sem bel-, sem külterületén lopás nem fordult elő.

Téli gazdasági tanfolyam. Az adai földmives iskola 1900. január hó 1-én téli gazdasági tanfolyamot nyit.

Orvosok a táncról. Arra a kérdésre, hogy egészséges-e a tánc vagy nem, néhez röviden felelni. A gyakori tánc az izomzatot egyenlítő egyöntetűvé a testen, biztosságot és elegánciát kölcsönöz. Bizonyára szomorú dolog, ha ifjak csupa nyegleségből kezdik már a táncot lenézni. A tánc épp oly egészséges, mint a kerékpározás, melyet ugyancsak sok orvos ajánl gyógyszerül. Azt ugyan nem lehet meghatározni, hogy melyik tánc a legegészségesebb: a hajdaniak menuettje, avagy a ma divó keringő, mazurka, polka? Mindenesetre ez leginkább a vérméséklétől függ. Gyenge, sápadt terem-tések, kik tele vannak szívbjajjal és léleklési zavarokkal, ne táncoljanak! De ha bármily egészséges ember táncol, hagyja abba, a mint szédülni kezd, vagy szivdobogást kap. Különösen a körtáncot ne lejtsek sokáig, mert a vert hevíti, a mi egészséges nem lehet. A divat szarnoki uralma a legveszélyesebb a táncnál. Mert örültség, hogy egy leány a lehetőségig befűzve, vastag páncéllal körülveve forogjon egy egész éjjelen át. Azután a cipő se legyen szűk, mert tánc közben éget és minden lépésnél fájdalmat okoz. Hideg ital a legkárosabb az egészségre, ha fel vagyunk hevülve. Egy korty sör vagy sünanyu-víz fűtődön hat, ha tovább táncolunk, de sokat inni még. Az ital tánc közben kitágítja a pórusokat és izadást okoz. Némely ember tánc közben 900—2500 gramm izadtságot bocsát ki, a mi az organikus szövetek elszáradására vezet. Ne hagyjuk el a táncot mert rögtön a legőritőbb galopp után. Várjunk addig, a mig egészen lehűlünk és csak azután távozzunk. De ez éppen megfordítva történik! Födolog tehát a táncnál: hogy mi-ndent csak mértékkel!

A püspök pipája. Bende Imre nyitrai püspöki rezidenciájába beállit egyszer egy fiatal futtaki sváb s magát a püspököt keresi.

— Mit akar vele? — kérdi a kapus.
— A pipáért jöttem.
— Miféle pipáért?
— A kihez jussom van, az apám révén, meg a püspök ur igéretéből.
— Nem lehet bemenni.
— Várhatok. Nem kerget a tatár — felelt a legény.

Ezzel nyugodtan letült a kapu alá s elkezdett szalonnázni. A püspöknek megjelentették a szalonnázó svábot, a ki a püspök pipájáért jött. Maga elé hivatta s akkor kiderült a következő történet:

Huszonöt év előtt, mikor Bende Imre püspök még futtaki plébános volt, valami ünnepeles alkalommal megjelent nála tisztelegni egy sváb külföldi. Míg a bíró a szokásos jókívánatokat mondogatta, az alatt az egyik sváb elbámészkodott a plébános tajtpipáin. Bende Imre figyelmeztetést nem kerülte el és mikor vége volt a dikciónak, megkérdezte az öreg svábot, hogy melyik pipa tetszik neki legjobban? Ez rá is mutatott, mire a plébános azt felelte, ha majd püspök lesz, neki ajándékozza. Ebbe azonban harmadfél évtized telt s az alatt az öreg sváb meghalt. De elmondotta a fiának, hogy ha a kanonok urból, mert időközben Bende Imre kalocsai kanonok lett, püspök lesz, ne mulassza el a pipát kérni. A fiatal svábot nem valami nagyon nyugtalanította a politika és az újságolvasás, tehát az is soká tartott, míg tudomást szerzett arról, hogy Bende püspök lett. De mégis megtudta, s a mint megtudta, rögtön ment bekasszálni a pipát. A pipa még meg volt s a püspök át is adta az örökösnek, a ki most minden vasárnap abból pipál.

A Ferenc-csatorna új tiszai torkolatának megnyitása. A Ferenc-csatorna ó-becsei torkolatánál az új hajózó zsilip teljesen elkészült, a földmívelésiügyi miniszter intézkedett, hogy ezen nagyszabású mű a Ferenc-csatorna részvénytársaságnak ideiglenesen átadassék, nemkülönben megkereste a kereskedelemi minisztert is, hogy annak forgalomba hozatalára nézve a hajózási engedélyt adja meg. A végleges átadás és forgalomba hozatal később fog megtörténni. Ezen mű által, mely összesen mintegy 1300,000 forintba került, a Ferenc-csatorna torkolata közvetlen Ó-Becse alá helyeztetett át és ott egy több száz hajót befogadó téli kikötő is létesített. A hajózás a Tiszából a csatornába egy kettős zsilip segítségével történik, melyek mindenikének hossza 70 méter, szélessége pedig 15 méter, hogy a legnagyobb kerekcsónak is átmenhessen rajta és a téli kikötőt használhassa. A zsilip építése négy évig tartott és egyike a legmonumentálisabb műveknek, melynek már terveit is feltűnteték keltettek és kiváló elismerésben részesültek a brüsszeli 1898. évi nemzetközi hajózási kongresszuson. Az óriási méretű tolokápnak villamos mozgató szerkezetekkel nem egészen 3 perc alatt tolatnak be az e célra épült oldalfülkébe. A villamos erőt a zsilipeknél előálló vízesés szolgáltatja, mely turbinával lesz hasznosítva. Nemcsak a zsilip szerkezete hazai szakértők műve, hanem az összes felhasznált anyagok is hazai termékek képeznek.

A zónatarifa továbbfejlesztése. Mint értesültünk, a kereskedelmi miniszter felhívta a magyar kir. államvasutak igazgatóságát, hogy a közepes távolságok viteldíjainak általános leszállítását tegye tanulmány, illetve javaslat tárgyává. Azon pénzügyileg is előnyös eredmények után, melyek a szomszédos forgalomban, valamint a nagy távolságokban nyújtott jelentékeny díjleszállítások által elérték, azt hisszük, hogy helyes nyomon jár a miniszter, a midőn azon feltevésben, hogy a közepes távolságokban is létezik még a mostani árak mellett ki nem elégíthető jelentékeny utazási szükséglet, a zónatarifát, megteremtőjének szellemében, továbbfejlesztési igyekszik. Önként érthető azonban, hogy e mellett nem hagyhatók figyelmen kívül a nagyobb tarifaleszállításokkal beálló tetemes forgalmi szaporulattal természetesen növekedő kiadások sem. Megemlítjük egy alkalommal még, hogy a kereskedelmi miniszter egyidejűleg arra is utasította a magyar kir. államvasutak igazgatóságát, hogy a múlt évben, főleg az előfordult visszaélések miatt részben fölemelt podgyász-díjzabást is — mely a nyert tapasztalatok szerint sok visszaállásra vezetett — szintén vegye revízió alá, annak méltányosabb alapra való fektetése céljából.

Gyűjtők a magyar kultúra szolgálatában. Az „Emke“ igazgató választmánya utolsó ülésében konstataulta azt az örömdetes tény, hogy a temesvári gyűjtő részvénytársaság az „Emke“ gyűjtők 5% os jövedelme fejében, a lefolyt első év alatt 1366-28 koronát fizetett a kolozsvári pénztárba és ilyenformán a külföldi gyűjtők ellen megindított akciót teljesen sikerültnek mondható.

Szoborra változtatott halottak. Sajátságos hírt közölnek Amerikából, amelynek szavahihetőségét azonban maga a tudomány is megerősíti. Egy találékony philadelphiai polgár kedves oldalbördáját, amikor ez meghalt, galvanoplasztikai uton részszoborra változtatta és azt, akit életében oly forrón szeretett, így megóva az enyészettől, szalójában a zongora és a játékasztal közé állította. Az amerikai lapok ezt a hírt közölve hozzátesszik, hogy Amerikában kezd divatba jönni, hogy az ember drága halottait rézbe burkolva lakásában tartsa, ahelyett, hogy a sötét sírnak vagy a halottégető kemencének adja át. E célra a holttestet a bealzsamozáshoz hasonló módon preparálják, azután tömény salétrom-ezstet fűrdőbe helyezik és foszfor, valamint kén-gőzök hatásának teszik ki. Az ily módon kikészített test nagyon jól vezeti a villamos áramot és most már csak galvanoplasztikai fűrdőbe kell tenni, melyben lassankint rézrészecskék rakodnak le a bőrre és a testet tíz nap alatt tökéletes bronzszoborra válik. Ez az eljárás különben már nem új, mert egy francia orvos azt egy kis leány holttestével már évekkel ezelőtt megcsinálta és ilyen módon a halottnak a legkisebb részletekig is hű másához jutott. De mi lesz, ha a halottak e galvanoplasztikai megörökítését általánosan fölkarolják? Minden családnak meg volna a maga családi szoborkiállítás és az e halottégető kemence fölbálegessé válna. De mert az eljárás nagyon költséges, egy pár haláleset a kevésbé jómódúakat csakhamar tönkretenné, a végrehajtó lefogalná a családi szobrokat és az ember megérhetné, hogy jó nagyapjából vagy kedves anyósából közönséges réztest válik, amelyben szennyes ruhát főznek.

Pályázati hirdetmény. Hogy háború idején a katonai élelmező tisztviselőkben beálló nagyobb szükség fedezhető legyen, és hogy a katonai élelmező szolgálata alkalmas egyének a népfőlkélesről szóló 1886. évi XX. t. c. 9. §-a és a népfőlkéles utasítás 5. §-a értelmében már békében kielégítőleg legyenek: a népfőlkéles kötelezettségekben álló azon állampolgárok, kik népfőlkéles kötelezettségüket háború idején élelmező tisztviselői minőségben óhajtják teljesíteni, ezen hadi szolgálata már békében megfelelő kiképzést nyerhetnek, ha erre önként jelentkeznek. Bővebbet megtudhatni a m. kir. honvédelmi miniszter által 1892. évi december hó 19-én 714. 11/IV. sz. alatt kibocsátott pályázatból.

Szerkesztői üzenetek.

B. Jenő Bécs-Almás. Ilyen nyilatkozatokat még a nyíltérben sem közlünk.
S. K. Zombor. A *-gal jelölt közleményeket lapunk főmunkatársa, Trischler Károly (Don Carlos) írja.
Edith Bécs-Almás. Szép novelláit és verseit legközelebb hozzuk. Köszönet.

Felelős szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ.

köz- és váltó-üggyvéd.

Laptulajdonos és kiadó:

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Ifj. Heindlhofer Róbert ZOMBOR.

Déligyümölcsök:

1 kiló Ananász egész egészséges, üvegbe	1-80
1 " Datolya világos felfűzve francia	1-40
1 " " közönséges, 25 k.-os ládában	—80
1 " Malaga szőlő legfinomabb	1-60
1 " " " " " " " " " "	1-10
1 " Kandirozott gyümölcs kevert francia	2-40
1 " Chinois	2-40
1 " Princesas mandola idei	1-80
1 " Francia papirdió	—40
1 " Mogyoró feltört	1-10
1 " Prunella francia	1-20
1 " Francia szilva	—60
1 " Török	—36
1 " Citronat	1-60
1 " Naranshéj 1/2 narancs kandirozva	2-—
1 " Szultán-kenyér	2-—
1 " Tiroli gyümölcs-kenyér, 1 drb 60 kr	2-40
1 " Tiroli gyümölcs-marmalad	1-—
1 üveg " " Melang befőtt	—50
1 " " " Mandola	—60
1 " " " Chinois	—80
1 " " " Spargl.	1-60
1 " legfinomabb akácfa méz	1 kiló —80

1 postacsomag maroni bárhova szállítva 1 frt 40 kr.

Rumok:

1 liter legf. Cuba rum	1-40 1/2 —70
1 " " Brazíliai	1-40 1/2 —70
1 " fin. Jamaica	2-— 1-—
1 " legf.	3-— 1/2 1-50
1 " " Fehér Ananász	3-— 1/2 1-50

Teák:

1 csomag finom orosz karaván eredeti csomag	1-50
1 " " " " " " " " " "	1-80
1 " legf. " " " " " " " " " "	2-—
10 dk. Sehushong	—80
10 " Mandarin	1-20
10 " Pecco virág tiszta	1-50
10 " " " keverék	1-20
10 " Császár-keverék	1-20
10 " Kintschuk	1-50
10 " legf. orosz karaván	2-50

A dobozok saját árban számíttatnak.

Teasütemény hetenkint friss.

1 postacsomag:

1/2 lt. Cuba-rum	1/2 fehér Ananász rum
10 dk. Mandarin	1 csomag eredeti orosz tea
1/4 kg. legf. teasütemény	1/2 kiló teasütemény
1/2 üveg akácfa méz	1 üveg akácfa méz
2 üveg Tiroli Melang	2 üveg Tiroli Melang
4 frt 50 kr.	4 succuk
	7 frt.

Liquerök, cognac, pezsgők, borok, halakról árjegyzék kívánatra ingyen.

2548. szám. kig. 1899.

Árverési hirdetmény.

Alulírott Béreg községi elöljárói részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az 1883. évi XX. t. c. 3. §-a alapján a községi tulajdonát képező vadászati jog két (2) egymástán következő évre, vagyis 1900. évi január hó 1. éltől 1901. évi december hó 31-éig terjedő időtartamra **1899. évi december hó 24. napján délután 2 órakor** Béreg község házánál a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe adatik.

Az árverési feltételek a hivatalos órákban a jegyzői irodában megtekinthetők. Béregben, 1899. évi december hó 8-án.

Grosser Lajos, Valdmann Simon, jegyző. 2-2. bírő.

Zombor. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvendéjéből.

Tanonc kerestetik.

Egy jó házból való fiu tanoncui azonnal felvétetik **Resch József** vas-kereskedésében Bácsban. 4-2

Eladó szarvas.

Másfél éves teljesen szelid, herélt szarvas eladó. Bővebbet **Weigand Antal** gazdatiszt **Gákován.** 2-1

II. 141. szám. anykv 1899.

Kihirdetés.

Az apatini anyakönyvi kerület alulírott anyakönyvvezető helyettese kihirdeti, hogy:
1. Kretz György, ki családi állapotára nézve nőtlen és a kinek vallása római katolikus, állása foglalkozása) házartásbani segédkezes, lakóhelye Apatin, 203 házszám, születési helye Apatin, ideje február hó 10-ik napja s a ki Kretz György és neje született Foll Rozália apatini lakosok fia.
2. Benzinger Teréz, ki családi állapotára nézve hajadon és a kinek vallása római katolikus, állása (foglalkozása) háztartásbani segédkezes, lakóhelye Apatin, 397 házszám, születési helye Apatin, ideje 1882. évi június hó 3-ik napja s a ki Benzinger Péter és neje született Klein Teréz apatini lakosok leánya, egymással házasságot szándékoznak kötni.
Felhívtnak mindazok, akiknek a nevezett házasságokra vonatkozó valamely törvényes akadályról vagy a szabad beleegyezést kizáró körülményről tudomásuk van, hogy ezt alulírott anyakönyvvezetőnél (helyettesénél) közvetlenül, vagy a kifüggesztési hely községi előjárósága (illetőleg anyakönyvvezetője) útján jelentsek be.
Ezt a kihirdetést a következő helyeken kell teljesíteni u. m. Apatinban és Zomborban a „Bácska“ című lapban. Kelt Apatinban, 1899. évi december hó 17-ik napján.

Bácskay Béla, anyakönyvvezető helyettes.

Pályázati hirdetmény.

Kis-Hegyes községében lemondás folytán megterjedett községi lovas rendőrzetelői állásra ezennel pályázat nyitattik.
Ezen állással a közpénztárból havi utólagos részletekben fizetendő 300 frt évi fizetés és 120 frt lóartási átalány van egybekötve, míg a szabályrendeleti egyenruházatot sajátjából tartozik beszerezni.
Felhívtnak mindazok, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket Kis-Hegyes község elöljáróságánál **1899. évi december hó 31-ig** nyújtsák be.
Kiszolgált csendőrök előnyben részesülnek. Kis-Hegyesen, 1899. évi december hó 15-én.
Limbek Pál, Csernik Benus, h. jegyző. 2-1. bírő.

5053. szám. kig. 1899.

Pályázati hirdetmény.

Mohol községében üresedésben levő 2 gyalogrendőri állásra ezennel pályázat hirdettetik; ezen állások egyenkint a község házipénztárából havi utólagos részletekben kifizetendő 240 frt és 30 frt ruhaátalány évi fizetés.
Felhívtnak mindazok, akik ezen állásokat elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket dr. Mikosevits Kanut zentai járási főszolgabíró urhoz **1899. évi december hó 27-ig** adják be.
Moholon, 1899. évi december hó 13-án.

Mikosevits Antal, Mátyás Damján, jegyző. bírő.

3729. szám. kig. 1899.

Pályázati hirdetmény.

Csonopla községében elbocsátás folytán megtrúlt községi gyalogrendőri állásra ezennel pályázat hirdettetik.
Felhívtnak mindazok, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket Csonopla község elöljáróságánál **1899. évi december hó 27-ik napjáig** adják be.
Ezen állással a közpénztárból havi utólagos részletekben fizetendő 300 frt évi fizetés van egybekötve, míg a szabályrendeleti egyenruházatot sajátjából tartozik beszerezni.
A pályázótól a hivatalos magyar nyelven kívül a dalmát és német nyelv tudása is megkívánatik. Kelt Csonoplán, 1899. évi december hó 7-én.

Deák Andor, Galacz András, jegyző. 3-2. II. bírő.

11257. sz. kig. 1899.

Pályázati hirdetmény.

Gajdobra községében üresedésbe jött és havi utólagos részletekben felvehető évi 252 frt javadalmazással összekötött gyalogrendőri állásra pályázatot nyitok.
Mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, felhívom, hogy szabályszerűen okmányolt pályázati kérvényeiket **folyó évi december hó 28-ig** nálam okvetlenül benyújtsák.
N.-Palánka, 1899. évi december hó 14-én.

Payerle Nándor, tb. szolgabíró.

3-1